www.edcbmj.ir e-ISSN: 2345-5284

Education Strategies in Medical Sciences (ESMS)

Journal homepage: www.edcbmj.ir/en e-ISSN: 2345-5284

Baqiyatallah University of Medical Sciences

Structural modeling based on the relationship between academic Engagement and perfectionism with academic procrastination with the mediating role of academic burnout

Omid Ali Mohammadi[1], Alireza Heydari*[2], Zahra Eftekhar Saadi [2], Reza Joharifard [2]

[1] *Department of Educational Psychology, Gachsaran Branch, Islamic Azad University, Gachsaran, Iran*
[2] *Department of Psychology, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran*

**Corresponding author: Alireza Heydari, Department of Psychology, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran. E-mail: arheidarie43@gmail.com*

Article Info

Keywords: *Perfectionism, Academic Engagement, Academic Burnout, Procrastination, Students*

Abstract

Introduction: Considering that academic procrastination has a significant effect on the academic performance of students, it seems necessary to investigate the variables affecting procrastination in order to improve their academic performance. So, the aim of this study was to investigate the Mediating Role of Academic Burnout in the Relationship between Academic Engagement and Perfectionism with Academic Procrastination.

Methods: The present study is a descriptive correlational study. The statistical population of this study was all Secondary high school students of Gachsaran city in the academic year 2020-2021, from which 240 students were selected using cluster sampling. Data were collected using the Perfectionism Questionnaire of Hill et al. (2004), the Fredricks, Blumfeld & Paris (2004) School engagement Scale, the Breso et al (1997) school burnout inventory and Solomon & Rothbhum Academic Procrastination Scale (1984). The data of this study were analyzed using Pearson correlation coefficient and path analysis in SPSS22 and Amos23 software.

Results: The results showed that perfectionism direct (β=0.205), indirect (β=0.036) and total effect (β=0.241) on academic procrastination is a positive and significant. On the other hand, despite the lack of significant direct effect on academic procrastination, academic engagement indirect (β=-0.018) and total (β=-0.018) affects on academic procrastination is negative and significant. In addition, academic burnout has a positive and significant effect (β=0.155) on academic procrastination.

Conclusion: According to the results of the present study, it can be concluded that academic burnout plays a complete mediating role in the relationship between the variables of academic engagement and perfectionism with academic procrastination and the research model has a good fit.

Copyright © 2020, Education Strategies in Medical Sciences (ESMS). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

مجله راهبردهای آموزش در علوم پزشکی
دوره ۱۷، شماره ۱، ۱۴۰۳
صفحات: ۲۰-۳۲

مدلیابی ساختاری براساس رابطه بین اشتیاق تحصیلی و کمالگرایی با تعلل ورزی تحصیلی با نقش میانجی فرسودگی تحصیلی

امیدعلی محمدی[۱]، علیرضا حیدری*[۲]، زهرا افتخاری صعادی[۲]، رضا جوهری فرد[۲]

[۱] گروه روانشناسی تربیتی، ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران. گچساران. ایران
[۲] گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز، اهواز، ایران

* نویسنده مسوول: **علیرضا حیدری** ، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز، اهواز، ایران ایمیل: arheidarie43@gmail.com

چکیده

مقدمه: با توجه به اینکه تعلل‌ورزی تحصیلی تأثیر چشم‌گیری بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دارد، بررسی چندجانبه متغیرهای موثر بر تعلل‌ورزی بهبود عملکرد تحصیلی آنها ضروری به نظر می‌رسد. لذا، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش واسطه‌ای فرسودگی تحصیلی در رابطه بین اشتیاق تح کمالگرایی با تعلل‌ورزی تحصیلی انجام شد.

روش: مطالعه‌ی حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضرکلیه دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه دوم شهرستان گچساران تحصیلی ۱۴۰۰– ۱۳۹۹ بودند که از بین آنها ۲۴۰ دانش‌آموز با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه ای انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پر کمال‌گرایی هیل و همکاران (۲۰۰۴)، پرسشنامه اشتیاق تحصیلی فردریکز، بلومنفیلد، فریدل، پاریس(۲۰۰۴)، پرسشنامه فرسودگی تحصیلی همکاران(۱۹۹۷) و پرسشنامه تعلل‌ورزی تحصیلی سولومون و راث بلوم(۱۹۸۴) استفاده شد. داده‌های این پژوهش با استفاده از آزمون ضریب همبستگی و روش تحلیل مسیر با نرم افزار آماری SPSS22 و Amos23 تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که که کمالگرایی دارای اثر مستقیم(β=۰/۲۰۵)، غیرمستقیم(β=۰/۰۳۶) و اثر کل(β=۰/۲۴۱) مثبت و معنادار بر تعلل‌ورزی ت است. از طرفی، اشتیاق تحصیلی با وجود عدم معناداری اثر مستقیم بر تعل‌ورزی تحصیلی، دارای اثر غیرمستقیم(β=-۰/۰۱۸) و اثر کل(β=-۰/۰۱۸) معنادار بر تعلل‌ورزی تحصیلی است. علاوه براین، فرسودگی تحصیلی دارای اثر مثبت و معنادار بر تعلل‌ورزی تحصیلی است(β=۰/۱۵۵).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر، می‌توان گفت که فرسودگی تحصیلی نقش واسطه‌ای کاملی در رابطه‌ی بین متغیرهای اشتیاق تحصیلی و ک با تعلل ورزی تحصیلی ایفاء می کند و مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است.

کلمات کلیدی: کمالگرایی ، اشتیاق تحصیلی، فرسودگی تحصیلی، تعلل ورزی ، دانش آموزان

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

مقدمه

علی‌رغم تلاش‌های مستمر دانش‌آموزان و مسئولان آموزشی در کسب نتایج و دستاوردهای موفق تحصیلی، گاهاً دست‌یابی به نتایج مطلوب تحصیلی آن‌طور که باید میسر نمی‌شود که در این زمینه عوامل مختلفی دخیل هستند. مرور پیشینه پژوهشی موجود در خصوص عوامل مؤثر برکیفیت عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان نشان می‌دهد که از جمله مشکلاتی که نظام آموزشی و افراد جوامع بشری در عصر حاضر به ویژه دانش‌آموزان و سایر فراگیرندگان علوم با آن مواجه هستند، تعلل‌ورزی(Procrastination) است که نوعی شکست در خود تنظیمی می‌باشد که با تأخیر بی‌مورد در کارهایی مشخص می‌شود که افراد با وجود انتظار برای پیامد منفی قصد انجام آن را دارند[۱]. تعلل-ورزی رفتاری فراگیر است که بین افراد جامعه و سطوح مختلف از افراد عامی گرفته تا دانشمند فرهیخته، مصادیق مختلف آن دیده می‌شود؛ تعلل‌ورزی با توجه به اهمیتی که در زمینه تحصیل دارد، بر آموزش تاثیر منفی به جای می-گذارد[۲]. محققان معتقدند که تعلل‌ورزی زیاد باعث می-شود دانش‌آموزان قادر به تنظیم و سازماندهی برای رسیدن به اهداف تحصیلی(Academic Targets) خود نباشند و این باعث افسردگی و اضطراب آنها می‌شود که خود اعتماد به نفس پایین را به دنبال دارد. تعلل‌ورزی می‌تواند ازطریق ممانعت از پیشرفت و عدم دسترسی به اهداف، پیامدهای نامطلوب و جبران‌ناپذیری به‌همراه داشته باشد [۳].

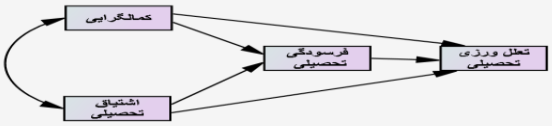
عوامل مختلفی بر تعلل‌ورزی تحصیلی در دانش‌آموزان اثرگذارند، که از آن جمله می‌توان به فرسودگی تحصیلی (academic burnout) اشاره کرد که عبارت از ایجاد خستگی نسبت به انجام تکالیف درسی و مطالعه، داشتن نگرش بدبینانه نسبت به تحصیل و مطالب درسی و احساس بی‌کفایتی تحصیلی است[۴]. فرسودگی تحصیلی می‌تواند منجر به عدم مشارکت وکاهش انرژی لازم برای انجام فعالیت‌های تحصیلی شود به‌گونه‌ای که دانش‌آموزان و دانشجویان دچار فرسودگی تحصیلی، انگیزه‌ای برای شرکت در فعالیت‌های کلاسی ندارند و ویژگی‌های رفتاری مانند غایب شدن، تأخیر در حضور در کلاس و ترک زود هنگام کلاس را از خود نشان می‌دهند، در کلاس به مطالب درسی گوش نداده و در فعالیت‌های کلاسی گروهی شرکت نمی‌کنند. آن‌ها اغلب برای کلاس و معلم ارزشی قائل نبوده و برای عملکرد ضعیف تحصیلی خود بهانه تراشی می‌کنند. در نتیجه حس مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی در برابر عملکرد ضعیف خود در این افراد وجود ندارد[۵ و۶]. به خاطر همین، مطالعه فرسودگی تحصیلی موضوع بسیار مهمی است، زیرا زیربنای فهم عملکرد تحصیلی ضعیف دانش‌آموزان یا دانشجویان شوق و اشتیاق آنها به تحصیل است[۷].

بنابراین در کنار فرسودگی تحصیلی، عامل مهم دیگری که در رشد شخصی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان و دانشجویان نقش مهمی ایفاء می‌کند، اشتیاق تحصیلی است. اشتیاق تحصیلی (Academic engagement) بر کیفیت تلاشی اشاره دارد که دانش‌آموزان صرف فعالیت هدفمند آموزشی می‌کنند، تا به صورت مستقیم در دستیابی به نتایج مطلوب نقش داشته باشند[۸]. مطالعات تجربی نشان داده‌اند که اشتیاق تحصیلی بر مجموعه‌ای از متغییرهای روانشناختی مؤثر است، ازجمله: باورهای دانش‌آموز درباره‌ی توانایی‌ها و میزان کنترل خود، اهداف و ارزش‌های دانش آموز و ارتباطات اجتماعی دانش‌آموز و احساس تعلق وی به مدرسه و دانشگاه [۹]. محققان در پژوهشی نشان دادند که سرمایه‌های روانی و اشتیاق تحصیلی نقش موثری در کاهش تعلل‌ورزی تحصیلی دانش‌آموزان ایفا می‌کنند که نیازمند توجه به نقش مهم این متغیرها در عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان است[۱۰]. دانشجویانی که اشتیاق تحصیلی بالایی دارند، رغبت بیشتری برای صرف وقت و تلاش کافی در تکالیف و مطالعات از خود نشان داده و کارآمدی و اصرار بیشتری در مواجهه با مشکلات و مسایل دارند[۱۱]. در این راستا، نتایج بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد که توانایی تحمل پریشانی که ممکن است در نتیجه‌ی عواطف مثبت در افراد ایجاده شده باشد در مقابله با رفتارهای اجتنابی ناشی از شرایط استرس‌زا نقش مهمی ایفاء می‌کند[۱۲]. این امر زمانی برجسته می‌شود که مروری بر ادبیات پژوهشی موجود نشان می‌دهد که تعلل‌ورزی نوعی راهبرد اجتنابی جهت فرار از استرس‌های ادراک شده می‌باشد[۱۳]. لذا، در شناسایی پیشایندهای تعلل‌ورزی در دانش آموزان، شناسایی متغیرهای استرس‌زای تحصیلی حائز اهمیت می باشد که بنا بر نتایج مطالعات انجام شده مشخص شده است که یکی از عوامل اصلی تولید استرس در دانش‌آموزان،

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

کمالگرایی است[۱۴]. کمال‌گرایی(perfectionism) یک سازه چندبُعدی است که شامل کمال‌گرایی سازگارانه و کمال‌گرایی ناسازگارانه است [۱۵]. کمال‌گرایی سازگارانه شامل یک معیار بالای واقع‌گرایانه فردی، نظم و سازمان‌دهی و آرزوی بی‌نظیر بودن است. در مقابل، کمال‌گرایی ناسازگارانه شامل معیارهای بالای غیرواقعی، نگرانی مفرط در مورد اشتباهات و ادراک عدم هماهنگی بین عملکرد و معیارهای فردی است [۱۶]. به‌طور کلی، کمال‌گرایی سازگارانه با بهزیستی روان‌شناختی و عملکرد تحصیلی و شغلی مناسب مرتبط است، ولی کمال‌گرایی ناسازگارانه با پریشانی، عزت نفس پایین و نشانه‌های بیماری ذهنی مرتبط است [۱۷]. نتایج برخی بررسی‌ها مبین این امر است که افراد مبتلا به کمال‌گرایی ناکارآمد، احتمالاً از موقعیت‌هایی که نیازمند مواجهه‌ی فرد با استانداردهایش است، اجتناب می‌کنند. بنابراین، تعلل‌ورزی می‌تواند یکی از رفتارهای رایج افراد با کمال‌گرایی منفی باشد[۱۸]. در این زمینه نتیجه‌ی پژوهشی نشان داد که افراد کمال‌گرا به‌اندازه‌ای نگران اشتباه کردن هستند که در برابر مسائل، رویکردی خشک از خود نشان می‌دهند و به‌جای تمام کردن کار، تعلل می‌ورزند[۱۹]. نتایج برخی مطالعات صورت گرفته نشان می‌دهد که در صورت بالا بودن نمره کمالگرایی و ترس از شکست در عملکرد در دانش - آموزان احتمال بروز تعلل‌ورزی تحصیلی در آنها افزایش می‌یابد [۱۳].

با توجه به وجود پیشنه پژوهشی غنی در ارتباط با تعلل-ورزی تحصیلی دانش‌آموزان و عوامل موثر بر آن، کمتر پژوهشی به بررسی جامع این متغیرها به صورت مدل ساختاری پرداخته‌اند، این در حالی است که با توجه به پیامدهای منفی مرتبط با تعلل‌ورزی بر ابعاد مختلف زندگی تحصیلی و شخصی دانش‌آموزان، اتخاذ برنامه‌ها و مداخلاتی جهت رفع مشکل تعلل‌ورزی در دانش‌آموزان ضرروری به نظر می‌رسد. لذا بعد از بررسی ادبیات پژوهشی مرتبط با تعلل‌ورزی تحصیلی و شناسایی نقش متغیرهای شناختی و هیجانی همچون کمالگرایی و اشتیاق تحصیلی در بروز و عدم بروز مسائل مختلف تحصیلی، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه علی کمالگرایی و اشتیاق تحصیلی با تعلل-ورزی تحصیلی از طریق میانجی‌گری فرسودگی تحصیلی در دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه دوم شهرستان گچساران انجام شد. به عبارت دیگر، سوال اصلی پژوهش این است که آیا فرسودگی تحصیلی قادر به ایفای نقش میانجی در رابطه بین کمالگرایی و اشتیاق تحصیلی با تعلل‌ورزی تحصیلی است؟ برای پاسخ به این سوال مدل مفهومی زیر تدیون شد:

شکل۱: مدل مفهومی پژوهش

بنابراین بر اساس مدل مفهومی پژوهش، فرضیه‌های زیر مطرح می‌شوند:

۱. کمالگرایی، اشتیاق تحصیلی و فرسودگی تحصیلی با تعلل‌وزی تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مستقیم دارند.

۲. کمالگرایی و اشتیاق تحصیلی با اثرگذاری بر فرسودگی تحصیلی با تعلل‌ورزی تحصیلی رابطه غیرمستقیم دارند.

روش کار

پژوهش حاضر توصیفی (همبستگی) از نوع تحلیل مسیر بود. جامعه آماری پژوهش حاضرکلیه دانش‌آموزان پسر دوره

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

متوسطه دوم شهرستان گچساران در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بودند که از میان آنها با توجه به اینکه در پژوهش-های قبلی صورت گرفته در این زمینه حداقل نمونه برای مطالعات از نوع رگرسون چند متغیری و مدلیابی معادلات ساختاری حداقل ۲۰۰ نفر بیان شده است[۲۰]، با در نظر گرفتن احتمال وجود پرسشنامه‌های ناقص پرشده و ریزش شرکت‌کنندگان در جریان اجرای پژوهش نمونه‌ای به حجم ۲۴۰ دانش‌آموز با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه ای انتخاب شدند. نحوه انتخاب اعضای نمونه به این صورت بود که ابتدا با استخراج لیست مدارس پسرانه دوره متوسطه دوم شهرستان گچساران، ۴ مدرسه به صورت تصادفی انتخاب و از هر مدرسه هم از بین پایه‌های تحصیلی دوره دوم متوسطه(دهم، یازدهم و دوازدهم) تقریباً ۶۰ نفر (تقریباً از هر پایه ۲۰ نفر) به صورت تصادفی انتخاب شدند و پرسشنامه‌های تحقیق در اختیار آنها قرار گرفت که در نهایت با کنارگذاشتن پرسشنامه‌های مخدوش یا ناقص تکمیل شده نهایتاً ۲۳۴ پرسشنامه وارد تحلیل شد. اطمینان دهی در مورد محرمانه ماندن اطلاعات و آماده ساختن شرکت‌کنندگان ازلحاظ روانی برای شرکت در پژوهش از نکات اخلاقی رعایت شده‌ی این پژوهش بود. داده‌های حاصل از این مطالعه با استفاده از نرم افزار AMOS و SPSS22 مورد تحلیل قرار گرفتند که برای این منظور از آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر جهت تحلیل داده‌ها استفاده شد.

الف-پرسشنامه کمال گرایی(*Perfectionism Inventory*): پرسش‌نامه کمال‌گرایی توسط Hill و همکاران [۲۱] تهیه شده است. این ابزار دارای ۵۹ گویه دارد که ۸ بُعد تمرکز بر اشتباهات، معیارهای بالا برای دیگران، نیاز به تأیید، نظم و سازمان دهی، ادراک فشار از سوی والدین، هدفمندی، نشخوار فکری و تلاش برای عالی بودن را در بر می گیرد. شرکت کننده‌ها باید میزانی که هر گویه توصیف کننده آن هاست را در یک طیف ۵ گزینه‌ای از کاملا موافقم (۵) تا کاملا مخالفم (۱) مشخص نمایند. برای محاسبه امتیاز کلی پرسشنامه، امتیاز همه ابعاد پرسشنامه با هم جمع می گردد. نتایج حاصل از محاسبه پایایی این مقیاس در پژوهش Hill و همکاران[۲۱] با استفاده از روش آلفای کرونباخ بین ۰/۸۳ تا ۰/۹۱ دست آمده. در پژوهش جمشیدی، حسین چاری، حقیقت و رمزی [۲۲] پایایی *پرسشنامه* با استفاده از روش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به دست آمد و روایی همگرای آن از طریق بررسی رابطه ابعاد مقیاس با مقیاس سلامت عمومی بررسی و تأیید شد. در پژوهش پورسید، متولی، پورسید و ابراهیمی [۲۳] ضرایب آلفای کرونباخ و تنصیف برای کمال‌گرایی به ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۸۲ به‌دست آمد. ضرایب روایی سازه این پرسش‌نامه با استفاده از محاسبه همبستگی ساده با یک سئوال ملاک محقق‌ساخته ۰/۴۹ و ۰/۵۳ محاسبه شد. علاوه‌بر این، ضریب پایایی این مقیاس در پژوهش حاضر با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۷۰ به دست آمد.

ب- پرسش‌نامه تعلل ورزی تحصیلی(Academic Procrastination Scale): پرسشنامه تعلل‌ورزی تحصیلی را Solomon وRothbhum در سال ۱۹۸۴ ساخته و آن را مقیاس تعلل‌ورزی تحصیلی نام نهادند، این مقیاس را دهقانی [۱۳۸۷] برای اولین بار در ایران به‌کاربرده است که دارای ۲۷ گویه می‌باشد و ۳ مؤلفه را مورد بررسی قرار می‌دهد: مؤلفه اول، آماده شدن برای امتحانات؛ شامل ۸ سؤال می‌باشد. مؤلفه دوم، آماده شدن برای تکالیف می-باشد و شامل ۱۱ گویه می‌باشد و مؤلفه سوم، آماده شدن برای مقاله‌های پایان‌ترم می‌باشد که شامل ۸ گویه می‌باشد. نحوه پاسخدهی به گویه‌ها به این صورت است که پاسخ-دهندگان میزان موافقت خود را با هر گویه با انتخاب یکی از گزینه‌های «هرگز»، «به‌ندرت»، «گهگاهی»، «اکثر اوقات»، و «همیشه» نشان می‌دهند که به گزینه «هرگز» نمره ۱، «به‌ندرت» نمره ۲، «گهگاهی» نمره ۳، «اکثر اوقات» نمره ۴، «همیشه» نمره ۵، تعلق می‌گیرد. همچنین در این مقیاس گویه‌های «۲ -۴ -۶ -۱۱ -۱۳ -۱۵ -۱۶- ۲۱- ۲۳- ۲۵» به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. از جمع امتیازات تک تک سؤالات، نمره کل آزمون به دست می‌آید[۲۴]. نامیان و حسین چاری [۲۵] در تحقیقی ضریب پایایی پرسشنامه را به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۳ به دست آوردند. روایی پرسشنامه در پژوهش جوکار و دلاورپور [۳] با استفاده از روش تحلیل عاملی محاسبه شد که یافته‌ها بیانگر روایی مطلوب پرسشنامه بود. علاوه‌بر این، ضریب پایایی این مقیاس در پژوهش حاضر با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۶۴ به دست آمد.

ج-پرسشنامه اشتیاق تحصیلی(*School Engagement Scale*): پرسشنامه اشتیاق تحصیلی توسط Fredricks و همکاران [۲۶] ساخته شده است که

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

دارای ۱۴ گویه است که این گویه ها؛ سه خرده مقیاس رفتاری، عاطفی و شناختی را در میان دانشجویان اندازه-گیری می‌کند. پاسخ هر کدام از گویه‌ها دارای نمرات یک تا پنج می‌باشد که از (هرگز تا در تمام اوقات) را شامل می-شود. در این پرسشنامه گویه‌های ۱ تا ۴ اشتیاق رفتاری را می‌سنجد، گویه‌های ۵ تا ۱۰ اشتیاق عاطفی و گویه‌های ۱۱ تا ۱۵ اشتیاق شناختی را بررسی می‌کند. محققان پایایی نسخه اصلی این پرسشنامه را ۰/۸۶ گزارش کرده‌اند[۲۶]. در ایران نیز خالق‌خواه و کریمیان[۲۷] در پژوهشی گزارش کردند که پایایی کل پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۴ و پایایی ابعاد رفتاری(۰/۸۲)، شناختی(۰/۸۲) و هیجانی (۰/۸۶) گزارش شده است. علاوه‌بر این، ضریب پایایی این مقیاس در پژوهش حاضر با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۷۱ به دست آمد.

د- پرسشنامه‌ی فرسودگی تحصیلی(school burnout inventory): این پرسشنامه در سال ۱۹۹۷توسط Bresó و همکاران ساخته شد و دارای سه مقیاس مربوط به سه حیطه فرسودگی تحصیلی یعنی خستگی تحصیلی، بی‌علاقگی تحصیلی و ناکارآمدی تحصیلی است. پرسشنامه مذکور ۱۵ ماده دارد که با مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت درجه‌بندی شده است. خستگی تحصیلی ماده(۵ ماده)، بی‌علاقگی تحصیلی(۴ماده) و ناکارآمدی تحصیلی (۶ ماده) دارد. براسو و همکاران[۲۸] پایایی نسخه اصلی پرسشنامه را براساس خرده‌مقیاس‌ها، ۰/۷۰ برای خستگی تحصیلی ۰/۸۲، برای بی‌علاقگی تحصیلی و ۰/۷۵ برای ناکارآمدی تحصیلی گزارش کرده‌اند. در ایران نیز پایایی این پرسشنامه برای خستگی تحصیلی ۰/۷۹، برای بی‌علاقگی تحصیلی ۰/۸۲ و برای ناکارآمدی تحصیلی ۰/۷۵ گزارش شده است. روایی این این پرسشنامه نیز از طریق همبسته کردن آن با پرسشنامه فشارزاهای دانشجویی به دست آمده که به ترتیب برابر ۰/۳۸، ۰/۴۲ و ۰/۴۵ محاسبه شده که در سطح p <۰/۰۰۱ معنادار بود. علاوه‌براین، روایی سازه این پرسشنامه با استفاده از تحلیل عاملی مطلوب گزارش شده است[۲۹]. علاوه‌بر این، ضریب پایایی این مقیاس در پژوهش حاضر با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۶۱ به دست آمد.

یافته‌ها

یافته‌های جمعیت‌شناختی مربوط به شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر نشان داد که از اعضای شرکت‌کننده در پژوهش حاضر ۸۷ نفر(۳۷/۲ درصد) پایه دهم، ۶۳ نفر(۲۶/۹ درصد) پایه یازدهم و ۸۴ نفر(۳۵/۹ درصد) پایه دوازدهم بودند. علاوه‌براین، ازنظر متغیر سن نیز ۱۰۱ نفر(۴۳/۲ درصد) ۱۶ ساله، ۷۳ نفر(۳۱/۲ درصد) ۱۷ ساله، ۶۰ نفر(۲۵/۶ درصد) ۱۸ ساله بودند.

جدول۱: میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش

متغیرها	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار
کمالگرایی	۹۱	۲۲۰	۱۵۸/۷۷	۱۸/۱۹
فرسودگی تحصیلی	۲۱	۶۰	۴۰/۳۱	۷/۳۹
تعلل‌ورزی	۲۷	۱۲۲	۷۱/۹۹	۱۲/۳۰
اشتیاق تحصیلی	۳۱	۶۹	۵۰/۰۱	۷/۶۱

مطابق نتایج جدول(۱) فوق میانگین و انحراف استاندارد کمالگرایی ۱۸/۱۹ ± ۱۵۸/۷۷، فرسودگی تحصیلی ۷/۳۹ ± ۴۰/۳۱ ، تعلل‌ورزی تحصیلی ۱۲/۳۰ ± ۷۱/۹۹ و اشتیاق تحصیلی ۷/۶۱ ± ۵۰/۰۱ بود.

قبل از انجام آزمون‌های آماری در ایتدا مهم‌ترین پیش‌فرض مطالعات همبستگی یعنی نرمال بودن توزیع داده‌ها بررسی شد که نتایج آن در جدول زیر ارائه شده است:

جدول۲: بررسی پیش‌فرض نرمالیتی

متغیر	کلموگروف اسمیرنوف	سطح معناداری
تعلل‌ورزی تحصیلی	۰/۹۹۸	۰/۲۷۲
فرسودگی تحصیلی	۰/۷۰۲	۰/۷۰۸
کمالگرایی	۰/۸۰۰	۰/۵۴۴
اشتیاق تحصیلی	۰/۸۰۹	۰/۵۲۹

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

با توجه به مقدار احتمال مربوط به آزمون کلموگروف-اسمیرنوف (p>۰/۰۵)، می‌توان گفت که متغیرها از نظر توزیع، از توزیع نرمال برخوردارند.

جدول ۳: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶
تعلل‌ورزی تحصیلی	۱	-	-	-	-	-
فرسودگی تحصیلی	۰/۲۰۶**	۱	-	-	-	-
کمالگرایی	۰/۲۴۳**	۰/۲۴۴**	۱	-	-	-
اشتیاق عاطفی	-۰/۰۹۶	-۰/۱۱۵	-۰/۰۵۷	۱	-	-
اشتیاق شناختی	-۰/۰۸۹	-۰/۱۶۸*	-۰/۱۶۰*	۰/۷۳۸**	۱	-
اشتیاق رفتاری	-۰/۰۳۳	-۰/۱۴۳*	-۰/۱۴۹*	۰/۸۲۵**	۰/۷۶۷**	۱

* P ‹ ۰/۰۵ **P ‹۰/۰۱

یافته‌های مربوط به جدول ۳ نشان می‌دهد که کمال‌گرایی و فرسودگی تحصیلی با تعلل‌ورزی تحصیلی رابطه مثبت و معناداری دارند(p<۰/۰۱)، با این حال بین هیچکدام از سطوح اشتیاق تحصیلی با تعلل‌ورزی رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین، بین فرسودگی تحصیلی با کمالگرایی رابطه مثبت و معنادار(p<۰/۰۵) و با سطوح اشتیاق تحصیلی جزء اشتیاق عاطفی همبستگی منفی و معنی‌داری وجود دارد(p<۰/۰۵).

جدول۴: رگرسیون گام به گام برای نقش واسطه‌ای فرسودگی تحصیلی در رابطه بین کمالگرایی و اشتیاق تحصیلی با تعلل‌ورزی تحصیلی

گام‌ها	متغیر پیش‌بین	B	β	t	R	R2	R2تعدیل شده	سطح معنی‌داری
گام اول	مقدار ثابت	۴۵/۹۰۰		۶/۶۷۰				۰/۰۰۰
	کمالگرایی	۰/۱۶۴	۰/۲۴۳	۳/۸۱۶	۰/۲۴۳	۰/۰۵۹	۰/۰۵۵	۰/۰۰۰
گام دوم	ثابت	۳۹/۶۰۴		۵/۴۲۳				۰/۰۰۰
	کمالگرایی	۰/۱۳۹	۰/۲۰۵	۳/۱۵۳				۰/۰۰۲
	فرسودگی	۰/۲۶۰	۰/۱۵۵	۲/۳۹۲	۰/۲۸۶	۰/۰۸۲	۰/۰۷۴	۰/۰۱۸

همانطور که جدول ۴ نشان می‌دهد از بین متغیرهای پیش‌بین پژوهش در گام اول کمالگرایی قادر به پیش‌بینی ۵/۹ درصد از واریانس تعلل‌ورزی تحصیلی است که این مقدار با اضافه شدن متغیر میانجی یعنی فرسودگی تحصیلی به ۸ درصد افزایش پیدا کرده است. این در حالی است که متغیر اشتیاق تحصیلی به دلیل نداشتن رابطه مستقیم با تعلل‌ورزی تحصیلی از مدل حذف شده است.

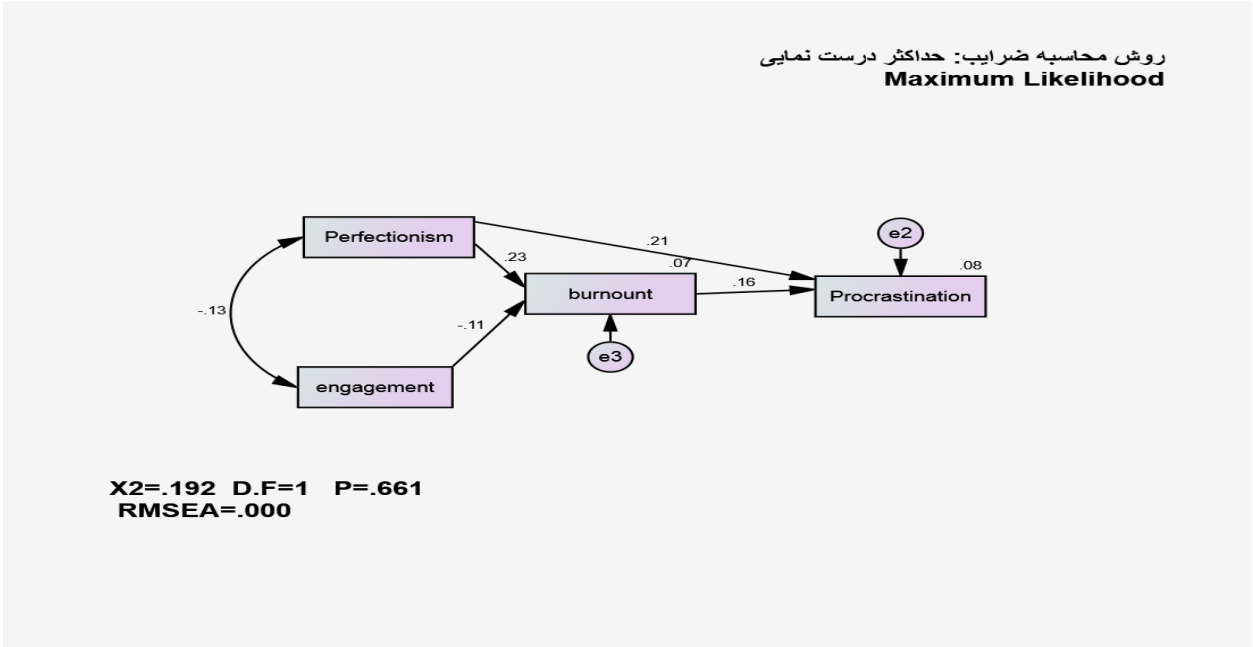
در این پژوهش برای بررسی اثرات مستقیم و غیرمستقیم اشتیاق تحصیلی و کمالگرایی با واسطه‌گری فرسودگی تحصیلی بر تعلل‌ورزی دانش‌آموزان، مدل فرضی بر اساس پیشینهٔ نظری و تجربی طراحی شد که برای ارزیابی مدل فرضی این پژوهش، ابتدا با استفاده از روش حداکثر درست نمایی به برآورد پارامترها پرداخته شد. پارامترهای برآورد شده شامل ضرایب اثر مستقیم، ضرایب اثر غیر مستقیم و ضرایب اثر کل می‌باشد که در جدول زیر ارائه شده است:

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

جدول ۵: اثر مستقیم، غیر مستقیم و کل متغیرهای برون‌زا و میانجی بر تعلل‌ورزی تحصیلی

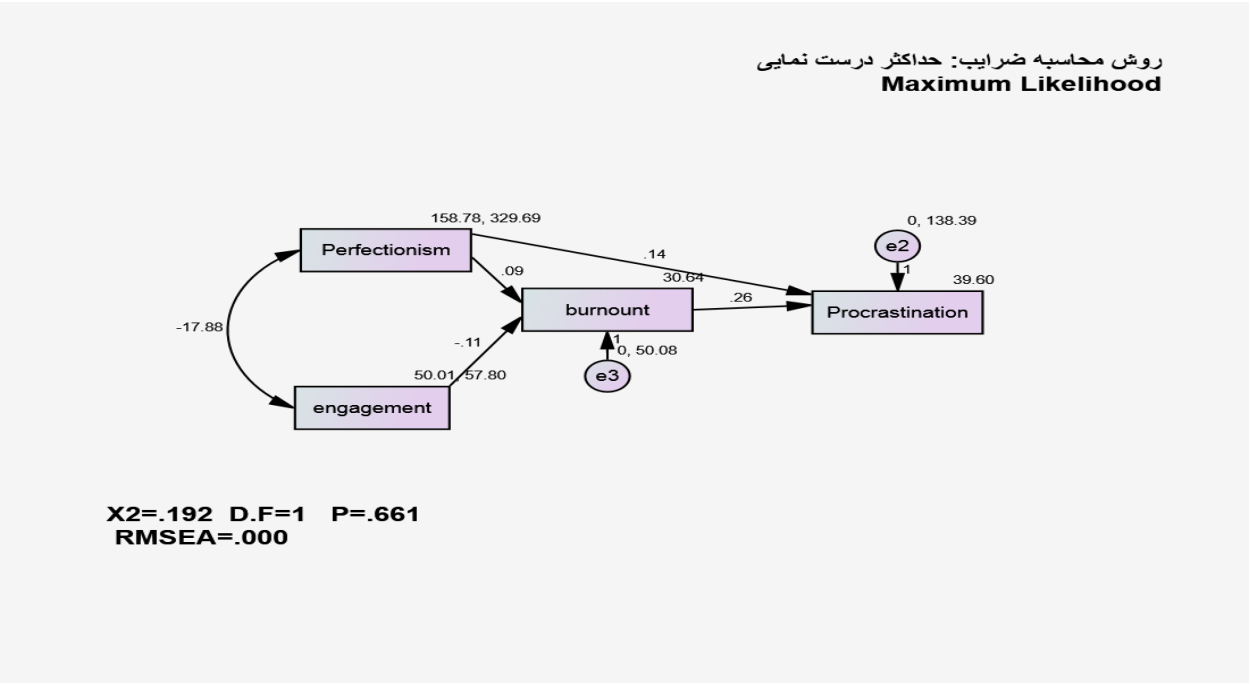
متغیر	اثر مستقیم (حدبالا-پایین)	اثر غیرمستقیم (حدبالا-پایین)	اثر کل (حدبالا-پایین)
بر تعلل‌ورزی تحصیلی از :			
کمالگرایی	۰/۲۰۵((۰/۰۹۵)-(۰/۳۱۱))	۰/۰۳۶ ((۰/۰۱۴)-(۰/۰۷۵))	۰/۲۴۱((۰/۱۳۵)-(۰/۳۴۲))
اشتیاق تحصیلی	-	-۰/۰۱۸((-۰/۰۴۳)-(-۰/۰۰۳))	-۰/۰۱۸((-۰/۰۴۳)-(-۰/۰۰۳))
فرسودگی تحصیلی	۰/۱۵۵ ((۰/۰۵۱)-(۰/۲۶۱))	-	۰/۱۵۵ ((۰/۰۵۱)-(۰/۲۶۱))
بر فرسودگی تحصیلی از:			
کمالگرایی	۰/۲۳۰((۰/۱۲۳)-(۰/۳۲۱))	-	۰/۲۳۰((۰/۱۲۳)-(۰/۳۲۱))
اشتیاق تحصیلی	-۰/۱۱۳((۰/۲۱۴)-(۰/۰۱۳))	-	-۰/۱۱۳((۰/۲۱۴)-(۰/۰۱۳))

جدول فوق ضرایب اثر مستقیم، غیرمستقیم و کل متغیرهای برون‌زا با میانجی و وابسته و (سطح معناداری) مربوط به آنها را نشان می‌دهد. بنا بر اطلاعات مر بوط به (حد پایین و بالا) متغیرها می‌توان گفت که کمالگرایی دارای اثر مستقیم، غیرمستقیم و اثر کل مثبت ومعنادار بر تعلل‌ورزی تحصیلی است. از طرفی، اشتیاق تحصیلی با وجود عدم معناداری اثر مستقیم بر تعل‌ورزی تحصیلی، دارای اثر غیرمستقیم و اثر کل معنادار بر تعلل‌ورزی تحصیلی است. علاوه براین، فرسودگی تحصیلی دارای اثر مثبت و معنادار بر تعلل‌ورزی تحصیلی است.

شکل۲: ضرایب مسیر متغیرها در حالت استاندارد(مدل پیرایش شده)

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

شکل۳: ضرایب مسیر متغیرها در حالت غیر استاندارد(مدل پیرایش شده)

در مدل نهایی پژوهش که در حالت ضرایب استاندارد و غیر استاندارد در شکل‌های فوق ارائه شده است به منظور بهبود شاخص‌های برازندگی، مدل پیرایش شد که در همین راستا ضرایب مسیر اشتیاق تحصیلی به تعلل‌ورزی تحصیلی به دلیل غیرمعنادار بودن مسیر مستقیم آن در مرحله پیرایش مدل حذف شد.

- مشخصه‌های برازندگی مدل و مدل برازش شده

جهت بررسی برازندگی مدل از شاخص‌های برازندگی استفاده شده است. نتایج مربوط به شاخص‌های برازش الگوی ساختاری آزمون نقش میانجی ایمنی هیجانی در رابطه تعارض والد-نوجوان با مشکلات رفتاری-هیجانی نوجوانان برای هر یک از شاخص‌های پیشنهادی هو و بنتلر[1] (۱۹۹۹) شامل مجذور خی[2] (x^2)، مجذور خی[2] بر درجه آزادی (x^2/df) شاخص نیکویی برازش[3] (GFI)، شاخص نیکویی برازش انطباقی[4](AGFI)، شاخص برازش مقایسه‌ای[5] (CFI)، شاخص نرم شده برازندگی (NFI) یا همان شاخص بنتلر-بونت[6] و خطای ریشه مجذور میانگین تقریب[7] (RMSEA) در جدول ۶ ارائه شده است.

جدول ۶: شاخص‌های برازش مدل آزمون شده پژوهش

شاخص‌های مربوط به برازش مدل	مقدار به‌دست آمده	دامنه مورد قبول	نتیجه برازش
مجذور خی	۰/۱۹۲	≤۳	تایید مدل
خی دو بر درجه آزادی	۰/۱۹۲	$x^2/df<3$	تأیید مدل
نیکویی برازش	۰/۹۷	GFI>0.90	تایید مدل
شاخص نیکویی برازش انطباقی	۰/۹۷	AGFI>0.90	تأیید مدل
شاخص برازش مقایسه‌ای	۱/۰۰۰	CFI>0.90	تأیید مدل
شاخص برازش هنجار شده	۰/۹۹	NFI>0.90	تأیید مدل
خطای ریشه مجذور میانگین تقریب	۰/۰۰۰	RMSEA≤0.10	تأیید مدل

1. Hu, Bentler
2. Chi Square
3. Goodness of Fit Index (GFI)
4. Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)
5. Comparative Fit Index (CFI)
6. Bentler-Bonett
7. Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

با توجه به شاخص‌های نکویی برازش که در جدول فوق گزارش شده است، مدل تجربی ارائه شده نهایی از برازش مطلوبی برخوردار است

بحث

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش واسطه‌ای فرسودگی تحصیلی در رابطه بین اشتیاق تحصیلی و کمالگرایی با تعلل‌ورزی تحصیلی بود. نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر نشان داد که فرسودگی تحصیلی قادر به ایفای نقش میانجی در رابطه بین کمالگرایی با تعلل‌ورزی تحصیلی است. این نتیجه با نتایج مطالعات مشابه موجود در این زمینه همسو است. برای مثال صیف، رستگار و ارشادی[۳۰] در پژوهشی که به بررسی رابطه کمالگرایی با فرسودگی تحصیلی با نقش واسطه‌ی درگیری(اشتیاق) تحصیلی پرداختند، به این نتیجه رسیدند که ابعاد کمال گرایی از طریق درگیریی تحصیلی دارای اثر غیر مستقیم بر فرسودگی تحصیلی بودند. همچنین، Chang و همکاران[۳۱] در پژوهشی به این نتیجه دست یافتند که کمال‌گرایی بالا با اثرگذاری بر اهداف پیشرفت بر فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان اثرمی‌گذارد. آنها نشان دادند که کمالگرایی بالا با واسطه‌گری اهداف پیشرفت اجتناب از تبحر رابطه منفی با فرسودگی تحصیلی دارد. از طرفی، این یافته با نتیجه‌ی مطالعه‌ی نوروزی، محمدی‌پور و مهدیان[۳۲] همسو نمی‌باشد که در پژوهشی تحت عنوان «رابطه جهت‌گیری هدف و اهمال‌کاری تحصیلی با فرسودگی تحصیلی با تأکید بر نقش میانجی خودتنظیمی تحصیلی در دانشجویان پرستاری» به این نتیجه رسیدند که رابطه بین جهت‌گیری هدف و اهمال‌کاری تحصیلی با فرسودگی تحصیلی معنی‌دار نمی‌باشد اما بین خودتنظیمی تحصیلی و فرسودگی تحصیلی رابطه معنی‌داری برقرار است.

محققان بر این باورند کمال گرایی ناسازگارانه با نگرانی درباره بروز اشتباه، تردید در مورد اعمال، ترس از قضاوتهای دیگران درباره خود، ترس از عدم تأیید دیگران و ناهماهنگی بین انتظارها و نتایج مرتبط است که این عامل با شاخص‌های ناسازگاری، مانند عاطفه منفی همبستگی مثبت دارد[۳۳]، همه‌ی این ویژگی‌های منفی مرتبط با کمالگرایی در صورتی که تداوم داشته باشند می‌توانند سبب شوند تا دانش‌آموزان از نظر جسمانی، روانی و عاطفی با نوعی خستگی و دلزدگی مواجه شوند، در چنین حالتی که تحت عنوان فرسودگی تحصیلی مطرح می‌شود، دانش-آموزان به دلیل دوره‌ی سنی که در آن قرار دارند و بیشتر تحت تاثیر هیجانات و تغییرات خلقی مرتبط با دوران نوجوانی قرار دارند که ممکن است از نظر راهبردهای مقابله‌ای و مهارتهای زندگی به پختگی کافی نرسیده باشند، محتمل است برای فرار از وضعیت موجود به راهبردهای ناسازگارانه متوسل شوند که از جمله راهبردهای منفی رایج در بین دانش‌آموزان عدم تمایل به انجام به موقع تکالیف و وظایف درسی است که تحت عنوان تعلل‌ورزی تحصیلی مشخص می‌شود. به عبارت دیگر، در هنگام بروز فرسودگی تحصیلی دانش‌آموز در راستای کاهش خستگی هیجانی، به لحاظ روانی، از موقعیت استرس‌زا، فاصله می‌گیرد تا بدینوسیله خود را از شرایط اجتماعی استرس‌آور محافظت نماید، این راهبرد مقابله‌ای ناکارآمد، نه تنها استرس را کاهش نمی‌دهد، بلکه به دلیل ایجاد فاصله با شرایط بیرونی، مشکلات درونی فرد را افزایش می‌دهد، نتیجه‌ی این کشمکش‌ها، تضعیف موفقیت‌ها و پیشرفت‌های آتی در دستیابی به اهداف و بروز احساس ناکارآمدی در فرد و تردید به توانایی‌های خود خواهد بود که خود را به صورت تعلل-رزی یا اهمالکاری در انجام امورات وابسته به مدرسه نشان دهد[۳۴].

همچنین، نتایج دیگر این مطالعه نشان داد که اشتیاق تحصیلی اثر مستقیمی بر تعلل‌ورزی تحصیلی ندارد بلکه از طریق متغیر میانجی یعنی فرسودگی تحصیلی به صورت غیرمستقیم بر تعلل‌ورزی تحصیلی دانش‌آموزان اثر می-گذارد. این یافته با نتیجه‌ی مطالعه‌ی عظیمی و همکاران [۱۰] همسو نمی‌باشد که در پژوهشی نشان دادند که سرمایه‌های روانی و اشتیاق تحصیلی نقش موثری در کاهش تعلل‌ورزی تحصیلی دانش‌آموزان ایفا می‌کنند. علاوه‌براین، این پژوهش با نتیجه مطالعه‌ی Huamán و همکاران [۳۵] همسو نمی‌باشد که در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که بین اشتیاق تحصیلی با تعلل‌ورزی تحصیلی رابطه منفی و معناداری وجود دارد.

در تبین عدم وجود رابطه معنادار بین اشتیاق تحصیلی با تعلل‌ورزی تحصیلی می‌توان گفت که شاید نتیجه به دست آمده از این فرضیه به این دلیل باشد که در دوره‌ی نوجوانی با توجه به ویژگی‌های روانی-عاطفی مرتبط با این دوره که

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

سبب بروز بی ثباتی خلقی-عاطفی در نوجوانان می‌شود، در این حالت ممکن است تعلل‌ورزی مشاهده شده در دانش-آموزان بیشتر تحت تاثیر مولفه‌های شخصیتی و روانشاختی باشد تا متغیرهای تحصیلی. بنابراین، بهتر است برای تصمیم‌گیری بهتر در این زمینه از مطالعات طولی استفاده شود تا روابط این متغیرها در بازه‌های زمانی متعدد مورد بررسی قرار گیرد. علاوه‌براین، در تبیین نقش واسطه‌ای فرسودگی تحصیلی در رابطه بین اشتیاق تحصیلی با تعلل-ورزی تحصیلی در دانش آموزان می‌توان از نظریه بلوم استفاده کرد. در این نظریه از اشتیاق تحصیلی با عنوان بازده‌های عاطفی یادگیری مثبت یاد می‌شود. در بازده‌های عاطفی یادگیری، لذت بردن از کلاس، با عنوان عاطفه نسبت به موضوعات درسی و عاطفه به آموزشگاه مطرح می-شود. لذت بردن دانش‌آموز از کلاس درس در حقیقت به انگیزش وی برای یادگیری تکالیف جدید و کیفیت آموزش یعنی میزان مناسبت اشاره‌ها یا نشانه‌ها، تمرین‌ها و تقویت یادگیری با نیازهای یادگیرنده مربوط می‌شود[۳۶]. بنابراین، زمانی که در دانش‌آموزان اشتیاق و انگیزه لازم برای یادگیری ایجاد نشود، انجام تکالیف و وظایف درسی با ایجاد حالتی از خستگی جسمی و روانی در دانش آموزان که به صورت فرسودگی تحصیلی بروز می‌کند می‌تواند سبب شود تا آنها از انجام این وظایف و فعالیتهای درسی به شیوه-های مختلفی طفره روند، چیزی که تحت عنوان تعلل‌ورزی تحصیلی مطرح می‌شود.

از جمله محدودیتهایی این پژوهش اجرای آن بر روی دانش‌آموزان مدارس دوره دوم متوسطه شهر گچساران بود که تعمیم نتایج به دانش آموزان سایر مقاطع و همچنین دانش آموزان شهرهای دیگر را با محدودیت مواجه می‌سازد. همچنین، از دیگر محدودیتهای انجام این پژوهش مربوط به اجرای آنلاین پرسشنامه‌ها بود که باعث کاهش توانایی محقق در انتخاب نمونه همگن، ناتوانی در جلب مشارکت و همکاری شرکت‌کنندگان، کنترل کامل شرکت‌کنندگان از نظر پاسخگویی به پرسشنامه‌ها و آماده‌سازی آنها برای شرکت در پژوهش شد. بنابراین، با توجه به محدودیتهای ذکر شده پیشنهاد می‌شود به منظور افزایش تعمیم‌پذیری یافته‌های بدست آمده، در پژوهش‌های آتی در این زمینه پژوهش مشابهی بر روی دانش‌آموزان سایر مقاطع و دانش-آموزان شهرهای دیگر نیز صورت بگیرد. علاوه‌براین، با توجه به اثرپذیری چندگانه‌ی تعلل‌ورزی تحصیلی از متغیرهای مختلف، پیشنهاد می‌شود تا مسئولان مربوطه در این زمینه در تدارک برنامه‌های آموزشی و مداخله‌ای در این زمینه از عوامل چندبعدی همچون مشارکت کارکنان مدرسه، معلمان، مشاوران و خانواده‌ها نیز بهره ببرند.

نتیجه گیری

با توجه به نتایج حاصل از این مطالعه می‌توان نتیجه گرفت که فرسودگی تحصیلی نقش واسطه‌ای کاملی در رابطه‌ی بین متغیرهای اشتیاق تحصیلی و کمالگرایی با تعلل ورزی تحصیلی ایفاء می کند و مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است.

ملاحظات اخلاقی

مقاله حاضر مستخرج از رساله دکتری نویسنده اول با کد اخلاق IR.IAU.AHVAZ.REC.1401.055 می‌باشد که از ملاحظات اخلاقی رعایت شده در انجام پژوهش می‌توان به محرمانه ماندن مشخصات شرکت کنندگان، توضیح اهداف انجام پژوهش به آنها و جلب رضایت آگاهانه‌ی آنها برای شرکت در پژوهش بود.

تضاد منافع

هیچگونه تضاد منافعی وجود ندارد.

تقدیر و تشکر

محققان بر خود لازم می دانند از همکاری و مشارکت کلیه‌ی شرکت کنندگان در پژوهش کمال تشکر و قدردانی خود را اعلام بدارند.

منابع

1- Ayadi N, Pireinaladin S, Shokri M, Dargahi S & Zarein F. Investigating the mediating role of procrastination in the relationship between positive and negative perfectionism and Mobile phone addiction in gifted students. Iranian Journal of Psychiatry, 2021; 16(1), 30-35.
2- Hashemi T, Mostafavi F, Mashinchi Abbasi N & Badri R. Role of goal orientation, self-efficacy of self-regulation and personality in procrastination. Contemporary Psychology, Biannual Journal of the Iranian Psychological Association, 2012; 7(1), 73-84. [Persian]
3- Jokar B and Delavarpour M. The relationship between educational procrastination and progress goals. *The Journal of New Thoughts on Education*, 2007; 3(3): 61-80. [Persian]
4- David A. Examining the relationship of personality and burnout in college students: The role of academic motivation.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

Educational measurement and evaluation review, 2010; 1, 90-104.
5- Kutsal D & Bilge F. A study on the burnout levels of high school students. Egitim ve Bilim, 2012; 37(164), 283.
6- Mazerolle S M, Monsma E, Dixon C & Mensch J. An assessment of burnout in graduate assistant certified athletic trainers. Journal of Athletic Training, 2012; 47(3), 320-328.
7- Dasht Bozorgi Z. The relationship between Persecution and perfectionism with Academic achievement and Burnout in medical students. Education Strategies in Medical Sciences. 2016; 9 (1) :34-41[Persian]
8- Hejazi E, Rastgar A & Ghorban J R. A Predicting Model of Mathematics Achievement: The Role of Achievement Goals and Different Dimentions of Academic Engagement. Quarterly Journal of educational innovations, 2009; 28(7): 29-46. [Persian]
9- Abedi A, Me'marian A, Shoushtari M, Golshani Monazzah F. A Study of the Effectiveness of Martin's CognitiveBehavioral Multidimensional Interventions on Academic Achievement and Engagement of High School Female Students in Isfahan City. *Educational Psychology*, 2014; 10(32): 79-93. [Persian]
10- Azimi D, Gadimi S, Khazan K, Dargahi S. The Role of Psychological Capitals and academic motivation in academic vitality and decisional procrastination in nursing students. The Journal of Medical Education and Development. 2017; 12 (3):147-157. [Persian]
11- Safari H, Jenaabadi H, Salmabadi M, Abasi A. Prediction of Academic Aspiration based on Spiritual Intelligence and Tenacity. Education Strategies in Medical Sciences, 2016; 8(6), 7-12. [Persian]
12- Ayadi N, Abbasi M, Pirani Z, Tagvaie D & Pirani A. The relationship between emotions' control, distress tolerance and harmful use of cell phones among students. Information and Communication Technology in Educational Sciences, 2016; 7(1 (25)), 115-132. [Persian]
13- Ayadi N, Shokri M & Khorshidimianaie H. The Role of Positive and Negative Perfectionism and Fear of Failure in Performance in Predicting Academic Procrastination of Secondary High School Students. Journal of Teacher's Professional Development, 2021; 6(2): 75-86. [Persian]
14- Lessin D S & Pardo N T. the impact of perfectionism on anxiety and depression. Journal of psychology and cognition, 2017; 2 (1), 78-82.
15- Deuling J K & Burns L. Perfectionism and work-family conflict: Self-esteem and self-efficacy as mediator. Personality and Individual Differences, 2017; *116*, 326-330.
16- Ljungholm D P. Interpersonal and organizational consequences of workaholism. Linguistic and Philosophical Investigations, 2015; (14), 109-114.
17- Noh G O., Park K S & Im Y S. A study on the mediating effect of emotional intelligence between perfectionism and burnout in advanced practice nurses (APN). Journal of Korean Academy of Nursing Administration, 2016; *22*(2), 109-118.
18- Jadidi F., Mohammadkhani S & Tajrishi K Z. Perfectionism and academic procrastination. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 2011; *30*, 534-537. [Persian]
19- Taherzadeh Qahfarkhi S; Ahmadi V; Shahbazi E & Heydari S. Prediction of academic procrastination based on dimensions of perfectionism, intelligence beliefs, and imposter in female high school students of Ilam city. Journal of New Advances in Psychology, Training and Education, 28(3): 15-26. [Persian]
20- Siyami M & Rostami S. Path Analysis of the Effect of mobile phone usage on academic engagement: the Mediating Role of attention. Educational Research Journal, 2017; 4(35), 72-92. [Persian]
21- Hill R W., Huelsman T J., Furr R M., Kibler J., Vicente B B & Kennedy C. A new measure of perfectionism: The Perfectionism Inventory. Journal of personality assessment, 2004; 82(1), 80-91.
22- Jamshidy B, Hosseinchari M, Haghighat Sh, Razmi. Validation of new measure of perfectionism. Journal of Behavioral Sciences, 2009; 3(1): 35-43. [Persian]
23- Pourseyyed S M., Motevalli M M., Pourseyyed S R & Barahimi Z. Relationship of perceived stress, perfectionism and social support with students' academic burnout and-academic performance. Education Strategies in Medical Sciences, 2015; *8*(3), 187-194. [Persian]
24- Mehralian E & Dortaj F. Efficacy of hope therapy on the procrastination students in the high school of the Qazvin. *Educational Psychology*, 2018; 14(48): 73-86. [Persian]
25- namiyan, S & hosen chari, M. Explanation of students' academic procrastination based on religious beliefs and core of control.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]

Journal of Educational Psychology Studies, 2012; 8(14): 99-128. [Persian]
26- Fredricks J A., Blumfeld P C & Paris A H. School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. Review of Educational Research. 2004; 74(1), 59-109.
27- Khaleghkhah A & Karimianpour G. Analyzing the mediating role of hope for education in the relationship between academic support and the academic engagement among students. Journal of School Psychology, 2020; *9*(3), 50-67. [Persian]
28- Bresó E, Salanova M & Schaufeli W B. In search of the "third dimension" of burnout: Efficacy or inefficacy? Applied psychology, 2007; *56*(3), 460-478.
29- Abbasi S & Dortaj F. Predicting burnout based on coping strategies and perceived social support in students. Biquarterly Journal of Cognitive Strategies in Learning, 2021; *9*(16), 17-33. [Persian]
30- Seif M, Rastgar A, Ershaddi R. The Relationship between Perfectionism with Burnout through Academic Engagement. Research in Medical Education, 2017; 9 (2):43-34. [Persian]
31- Chang E, Seong H & Lee S. M. Exploring the relationship between perfectionism and academic burnout through achievement goals: a mediation model. Asia Pacific Education Review. 2020; 21, 409-422.
32- Norouzi N, Mohammadipour M, Mehdian H. Relationship between goal orientation and academic procrastination with academic burnout with emphasis on the mediating role of academic self-regulation in nursing students. Iranian journal of nursing research. 2021; 16 (2):69-78. [Persian]
33- Stoeber J & Otto K. Positive conceptions of perfectionism: Approaches, evidence, challenges. Personality and social psychology review. 2006; 10(4), 295-319.
34- Noushad P P. From teacher burnout to student burnout. ERIC Clearinghouse, 2008.
35- Huamán D R T., Rodriguez M. A. A., Cordero, R. C., & Huamán, A. L. T. (2021, November). Procrastination, academic engagement and the most valued didactic competencies by the high school students in the digital learning context. In 2021 IEEE Sciences and Humanities International Research Conference (SHIRCON) (pp. 1-3). IEEE.
36- Bayanfar, Ph.D. F, Partonejad N, Tabatabaee, Ph.D. S M. Predicting Students' Academic Engagement Based on Academic Support and Family Emotional Climate: The Mediating Role of Academic Emotions. Quarterly journal of family and research. 2022; 18 (4):31-48. [Persian]

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-27]